

ABONAMENTUL:

Anul VII. — 140 C.
 Anul VIII. — 140 C.
 Anul IX. — 140 C.
 Anul X. — 140 C.
 Anul XI. — 140 C.
 Anul XII. — 140 C.
 Anul XIII. — 140 C.
 Anul XIV. — 140 C.
 Anul XV. — 140 C.
 Anul XVI. — 140 C.
 Anul XVII. — 140 C.
 Anul XVIII. — 140 C.
 Anul XIX. — 140 C.
 Anul XX. — 140 C.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRATIA
 Strada Zrinyi numărul 1. a
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarife.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ.

Unica formulă.

Până în momentul de față, nu s'a putut da o soluție crizei politice.

Mai mult încă decât atâta, presa bucureșteană anunță că un ministru, în frunte cu Maniu a devenit cu neputință, și că președintele Consiliului dirigent, a expus Suveranului în cursul unei audiențe, cauzele pentru care se vede nevoit să renunțe la formarea cabinetului.

Refuzul dlui Maniu de a lua frânela guvernului, dată fiind mai ales gravitatea situației politice externe, va prelungi fără îndoială criza și aceasta cu atât mai mult cu cât nici unul din oamenii noștri politici, nici nu se socotește și nici nu este socotit indicat să primească puterea în momentul de față.

D. Iuliu Maniu a fost nevoit să renunțe la hotărârea ce luase de a încerca să formeze guvernul, din cauza neînțelegerilor și desbițării ce există între politicienii noștri, cari pe chestii de vanitate copilărescă, neglijează cele mai vitale interese ale țării.

Cu toate acestea atât cercurile liberale cât și acelea ale opoziției strigă cu toată seriozitatea de care sunt capabile, în ziarele de partid, că este nevoie de un guvern care să reprezinte țara și să fie ieșit din voința neînțeleasă și liber exprimată a acesteia.

Dacă, în adevăr, partidele noastre politice doresc în mod cinstit un guvern format din oameni cari să se bucure, fără nici o restricție de încrederea și simpatia poporului, atunci situația nu este atât de gravă, de care ce privind bine în jurul nostru, vedem că mai există încă oameni, căroră țara ar fi recunoșcătoare să le încredințeze o misiune atât de delicată și de grea.

În caz când toate aceste partide, cari nu se pot bucura de încrederea țării, ar fi cu adevărat sincere și bine intenționate, nu ar avea de cât să se adreseze dlui Maniu, lojga, Cuza, Goldiș, Averescu și altor persoane a căroră cinste și fără pată și a căroră competență este mai mare de orice discuțiune, cu rugămintea de a forma noul guvern, care în acest din urmă caz, nu ar cuprinde în sânul său nici un politician de meserie, în sensul în care denumirea aceasta este înțeleasă în Regat.

Omul cum se cade de la Blaj, așa după cum a fost caracterizat dl. Maniu, de marele nostru istoric, alătura de d. A. C. Cuza, acest mare spuior de adevăruri, — motiv pentru care politicienii nu îl lăsau nici odată să vorbească în parlament și — alătura de d. I. I. Iuliu, cum și de alți oameni fără pată și reproș, ar putea să facă pentru țară atât mult de cât toate partidele fără credit și fără influență în fața opiniei publice.

Câtă desinteresare, câtă devotament și câtă putere de sacrificii ar trebui însă pentru politicianismul nostru să poată lua o decizie atât de cavalerescă.

În cazul însă când ar fi să se realizeze această extraordinară reuniune a mai multor oameni competenți și absolut cum se cade, la un loc — aceea ce trebuie să recunoaștem că este cu desăvârșire imposibil, — politicianismul nostru ar putea pune întrebarea: ce ar deveni atunci oamenii cari fac politica de atâtea decenii și ce ar putea să mai însemne existența lor în viitor?

La această întrebare atât de justă, oricui om cinstit ar fi în drept să răspundă, că în cazul când politicienii noștri înveți și compromiși ar fi amenințați să moară

de neactivitate, supărare, s'au urât, această nenorocire ar fi ceva cu totul lipsit de însemnătate, față de răul pe care politica așa cum este înțeleasă la noi, l-a făcut țării până acum.

Din nefericire va trebui să mai treacă încă multă vreme până când să putem avea odată un guvern format din tot ceea ce țara are mai inteligent și mai cinstit.

Și atunci ne punem întrebarea dacă față de modul cum ilustrațiile țării sunt împiedecate sistematic să reprezinte interesele acesteia, nu ar fi mai nimerit într'un moment de sumbră desperare, să se recurgă cu prietele crizei actuale, la desinteresarea și cinstea fără de prihană a patrioților dela „Adevărul” cari streini de neam cum sunt, au apărut așa după cum clamează ei singuri, fără de modestie, demnitatea și revendicările naționale, la Paris.

Un ușor surâs de mulțumire ne alunecă pe buze, de oarece avem convingerea că am găsit în fine unica formulă plăcută până și partidului conservator unionist.

Noul tarif postal pentru scrisori și telegrame.

Cu începere dela 22 Septembrie intră în vigoare următorul tarif postal pentru scrisori și telegrame:

Scrisori până la 20 grame 30 fil.; peste această greutate pentru fiecare 20 grame încă 10 fil. Carta postală 20 fil., cărți postale închise 30 fil. Imprintate, pentru fiecare 50 grame 6 fil. Taxa de recomandare sau informație 50 fileri. Scrisori expre nu se primesc, deocamdată.

Taxa pentru telegrame; de fiecare cuvânt e 20 fileri; iar taxa minimală de telegramă e 2 coroane.

Pentru telegramele date după amiază dela orele 4 până la orele 8 și pentru telegramele date Dumineca se plătește taxa întreită, iar taxa minimală pentru o telegramă 6 coroane.

În celelalte zile de sărbătoare se plătește taxa normală. Chitanța la telegrame e obligatorie și se plătește pentru ea și la telegramele cu răspuns, 20 fil.

Consiliul suprem și chestia Fiume.

Paris. — Consiliului celor cinci în sedința de Mercuri a discutat, în legătură cu îndrăznețea faptă de lui Gabrielle D'Anunzio, chestia Fiume. Reprezentanții Franței, Angliei și Italiei au voit imediat să rezolve această chestiune pentru ca să se ocolească eventuale complicații în viitor. Delegații americani au refuzat însă imediată rezolvire, sub pretextul că n'au primit dela guvernul lor noi instrucțiuni.

Roma. — Generalul Barfoglio, șeful statului major italian este însărcinat de guvern cu reprimarea incidentului din Fiume.

Generalul ajungând la Triest a publicat un manifest, în care invită pe soldații cari au plecat la Fiume să se întoarcă la corpurile lor.

Soldații cari au plecat la Fiume nu fac parte din o unitate organică.

Alegerile pentru Senat și Cameră în județul și orașul Arad.

Biroul electoral central ne trimite următoarele:

Se aduce la cunoștința alegătorilor că alegerile pentru adunarea deputaților în județul și orașul Arad se vor ținea în ziua de 5 Octombrie 1919.

Prezentarea declarațiilor de candidatură pentru adunarea de deputați se face în 26 Septembrie 1919 dimineața dela 9 ore până la 1 oră d. a. și anume în:

Circumscripția *Pecica* în localitatea primăriei din Pecica la mâinile președintelui Dimitrie Muscan, cassar consist.

Circumscripția *Sântana* în localitatea primăriei din Sântana la mâinile președintelui dr. Ilie Precupaș, avocat.

Circumscripția *Șimandul-de-jos* în localitatea primăriei din Șimandul-de-jos la mâinile președintelui dr. Romul Veliciu, adv.

Circumscripția *Chișineu* în localitatea primăriei din Chișineu la mâinile președintelui Ioan Beleş, notar public.

Circumscripția *Cermei* în localitatea primăriei din Cermei la mâinile președintelui dr. Teodor Burdan, avocat.

Circumscripția *Ineu* în localitatea primăriei din Ineu la mâinile președintelui Ioan Georgia, protopop.

Circumscripția *Șiria* în localitatea primăriei din Șiria la mâinile președintelui dr. Ioan Nemet, avocat.

Circumscripția *Târnova* în localitatea primăriei din Târnova la mâinile președintelui Iustin Popa, preot.

Circumscripția *Radna* în localitatea primăriei din Radna la mâinile președintelui dr. Cornel Iancu, avocat.

Circumscripția *Săvârșin* în localitatea primăriei din Săvârșin la mâinile președintelui Procopie Givulescu, protopop.

Circumscripția *Buteni* în localitatea primăriei Buteni la mâinile președintelui Florian Roxin, protopop.

Circumscripția *Hălmagiu* în localitatea primăriei din Hălmagiu la mâinile președintelui dr. Iustin Petruțiu, avocat.

Circumscripția *Arad* în localitatea școlii elementare din strada Kazinczy la mâinile președintelui dr. Virgil Bogdan, avocat.

Alegerile pentru Senat se vor ținea în ziua de 10 Octombrie 1919.

Prezentarea declarațiilor de candidatură pentru Senat se fac în 1 Octombrie 1919 dimineața dela 9 ore până inclusive la 1 oră d. a. și anume în:

Circumscripția *Pecica română* în localitatea primăriei din Pecica română la mâinile președintelui alegerii Dr. Ilie Precupaș, avocat.

Circumscripția *Radna* în localitatea primăriei din Radna la mâinile președintelui alegerii Dr. Cornel Iancu, adv.

Circumscripția *Chișineu* în localitatea primăriei din Chișineu la mâinile președintelui Ioan Balaș, not. public.

Circumscripția *Ineu* în localitatea primăriei din Ineu la mâinile președintelui Dr. Teodor Burdan, adv.

Circumscripția *Hălmagiu* în localitatea primăriei Hălmagiu la mâinile președintelui Dr. Ioan Nemet, adv.

Circumscripția *Arad* în localitatea școlii elem. din str. Kazinczi la mâinile președintelui Dr. Virgil Bogdan, adv.

Arad, la 18 Septembrie 1919.

Biroul electoral central.

INFORMAȚII

— Trimisul consiliului suprem la noi, d. Clerk a luat Joi dejunul la d. Brătianu și a fost primit într-o audiență de două ore de Rege.

— Biroul presei român din Bâle, a fost autorizat să desmintă categoric știrile stăruitoare asupra unei păci separate cu Ungaria și despre unirea României cu această țară. Nici o delegație ungară n'a venit la București și nu s'a angajat în nici un fel de tratative.

Populația ungară continuă să-și arate mulțumirea pentru intervenția trupelor de ocupație române, care ușurează aprovizionarea și dă ajutor țăranilor, pentru recoltă.

— D. general Holban a făcut Universității următoarea declarație:

„Aici în Budapesta neînțelegerile sunt numai înăbușite; germeii anarhiei roșii mocnesc pretutindeni. Lipsa coeziunii elementelor conducătoare; ura de răsă și agitațiunile religioase clandestine, mă îndreptățesc să cred că, dacă evacuarea trupelor române nu va corespunde cu momentul restabilirii ordinii reale, a doua zi Budapesta va fi teatrul unor progromuri sângeroase anti-semitice și poate va reveni regimul mui sângeros ca oricând al bolșevicilor!”

— Ordonanță referitor la ancheta industrială:

Pentru a fixa necesitatea ingerenței statului în refacerea și dezvoltarea industriei indigene, trebuie să se cunoască starea actuală a industriei.

În scopul acesta s'a trimis la fiecare fabrică „Chestionare” cu Nr. 651 Ind. Fiecare nouă aceste formulare, cari după ce au fost completate, cu datele necesare în modul cel mai exact din partea adresatului, să se reîmpapoeze până în 30 Septembrie n. biroului inspectoratului de unde s'au expediat.

Contravenienții se vor pedepsi cu amendă de una mie lei.

Inspectoratele industriale după ce vor controla datele, ne vor prezenta aceste formulare în timpul cel mai scurt la Secția III a Resortului Afacerilor Industriale. Șef de Resort: Mihai Popoviciu.

— „Stampa” Spune următoarele cu privire la tratatul bulgar:

1. Bulgarii vor fi excluși dela Marea Egee; 2. vor avea dreptul la un port franc, Dedeagaci; 3. un coridor neutral va lega acest port cu Bulgaria, care coridor va fi pus sub controlul Ligii Națiunilor; 4. partea Traciei la apus de acest coridor va fi grecească; 5. o parte foarte mică din Tracia orientală va fi cedată Greciei, într-o măsură în care va hotărî doar președintele Wilson; 6. granița dintre Bulgaria și România va rămâne cea după 1913; 7. sârbii vor obține o rectificare în direcția Strumiței, Kustendil și una în direcția Sofiei, dela Tarbrod spre Slivnița.

— Curtea Marțială din Iași a început să judece procesul dlui Moșinski fost prefect de Roman, acuzat de trafic cu cereale.

Sunt 130 martori.

— A sosit în capitală amiralul Zelensky, trimis de generalul Denikin cu o importantă misiune, pe lângă guvernul român.

— Minoritatea socialistă italiană a prezentat în cameră un raport asupra tratatului de pace cerând să nu se ratifice tratatul pentru că violează dreptul de liberă determinare a popoarelor.

În cursul lunii Octombrie se va judeca de curtea marțială din Constanța procesul marilor fraude de la Braila.

— Luzzati a depus în camera italiană raportul său asupra tratatului de pace.

— Sir Clerich Cromer, ministru plenipotențiar va reprezenta Anglia la conferința de pace.

Titoni va fi înlocuit pe timpul plecării la Roma prin de Schiavolia.

— Primarul orașului, conform ordinului dlui general Scarisoreanu, comandantul diviziei I cavalerie, pune în vedere tuturor oficiilor, instituțiilor și proprietarilor de prăvălii ca în termen de 10 zile să-și procure steagul tricolor al statului român, pe care au să-l arboreze la sărbătorile naționale.

— S'a constituit la Cernăuți, partidul democrat al Unirii, sub șefia dlui Niștor.

— Centrala federalelor sătești a cumpărat din Anglia mărfuri, în valoare de 800.000 lire sterlinge.

Generalul englez Candone, consilier tehnic, a vizitat împreună cu d. Perieșeanu porturile Constanța, Ramadan, și a plecat apoi în Ardeal să studieze organizarea legăturii căilor ferate cu navigațiunea fluvială și maritimă.

— A avut loc în București o conferință între dnii Perieșeanu, directorul C. F. R. și d. Bohățiel, directorul căilor ferate din Transilvania, în chestia circulațiunii trenurilor între vechiul regat și Ardeal.

— Examenle de corigență ale elevilor ordinari în școala civilă de băieți și fete se vor ține pentru elevii din clasa I și IV, dela ora 8 a. m. și dela ora 3 d. m. a zilei 29 l. c. iar pentru elevii claselor II și III tot la aceleași ore în 30 l. c.

Inscrierile se vor face dela ora 8—12 a. m. în zilele de 1, 2, 3 și 4 Octombrie, iar în după amiezele acestor zile, dela ora 3 d. m. se vor ține examenle de primire și de diferență. — Dr. ROBU, primar, președintele efortiei școlare.

— Tinerimea română din Rădna și jur, a organizat pentru 27 Septembrie în sala otelului central din Lipova o reprezentație teatrală urmată de dans. Începutul la 8 ore seara. Prețul de intrare: loc I. 15 cor., loc II. 12 cor., loc III. 10 cor. Venitul curat se destinează pentru „Biserica din Mărășești”. Bilete de intrare se găsesc la d. Traian Iosif comptabil șef la institutul „Mureșanul” iar în ziua reprezentațiunii la cassă.

— Se știe că pentru despăgubirile de război, cu caracter urgent, s'a acordat un avans de 10 milioane.

— Cererile fiind însă numeroase și îndreptățite, fondul a fost epuizat.

— D. Pan Halipa a demisionat din postul de secretar general pe lângă ministerul basarabean.

— Reprezentațiile cu experiențe de hypnotism și sugestie au fost interzise.

— Cetim în „Dacia”: „Guvernul Frederich a căzut și în locul său s'a constituit un cabinet sub președinția lui Martin Lovassy, fost ministru alături de Karolyi și având pe socialistul Garamy drept cel mai important personaj în noua formație.

Interesant de reținut este faptul că în ultimele zile ale guvernării sale, Friederich intenționase înființarea lagărelor de internare pentru toți foștii comuniști sau acuzați de comunism.”

Știrea formării unui guvern nou în Ungaria sub președinția lui Lovassy, nu e sigură. Se știe până acum atât că se intenționa, în adevar, formarea unui guvern în acest sens (N.R.)

— O deputație a șvabilor din finiturile nordice sătmărene, în frunte cu d. avocat Cornel Pop din Careii-mari, s'a prezentat zilele trecute C. D. R.

Membrii deputației dnii dr. Vonhaz și avocatul dr. Em. Egeli au exprimat mulțumirea pe care populația șvabească din nordul Sătmăruului o are față de noua stare de lucruri.

— Vama dela Predeal a fost desființată. (Devină bagajelor și controlul pasagerilor vor fi făcute la Arad unde s'a stabilit noua vamă. Mărfurile cari trec dincolo de Arad vor trebui să aibe permise speciale de export, eliberate de ministerul de industrie și comerț din București.

Peste câteva zile se vor desființa și vamile dela Prut și vama dela Căineni. Vama dela Vărciorova se va muta la Orșova.

Pe frontiera româno-sârbă s'au înființat următoarele puncte vamale: Orșova, Drancova, Moldovă-veche, Baziăși. Pe linia de demarcație: Mîlcovăț, Clopodia, Horavia.

— Ieri seara a plecat cu trenul la Budapesta d. I. Arsenovici, consilier ministerial și director de finanțe în Arad, însărcinat din partea consiliului director cu conducerea și rezolvirea chestiunii financiare de schimb a fostului stat ungar, cari privește tratatele unite cu regatul român.

— Comisia bugetară a orașului în ședința ce a avut loc Vineri după amiază a fixat impozitul suplimentar comunal la 10 procente.

— În apropiere de Chișinău s'a produs o ciocnire de trenuri, fără accidente de persoane.

— La școala civilă de stat din Cehu Silvaniei înscrierile s'au început la 1 Septembrie 1919. În legătură cu institutul s'a deschis și un internat bine aranjat. Prelegerile se vor ține în limba română.

— Comitetul „Reuniunii femeilor române sălăgene” s'a constituit în chipul următor: președintă dna Elena dr. A. Gheție, vicepreședintă dna Adela dr. Coriolan Mesesan, casieră dna Aurora dr. V. Vicaș, membrii comitet: dnele Caterina Timbus, Aurelia Șriag, Eugenia Baște, Ana Crișan, Cornelia Șimon Șimleul-Silvaniei, dna Cornelia Maria Pericea; suplente: dna Irina Tarța Șimleul, Maria Oltean Criștelec, Silvia Cristea n. Gheție Crasna-Horvath. Bărbați de încredere: vicarul dr. Al. Gheție, dr. Coriolan Mesesan, dr. Alesandru Aciu și dr. Valer Vicaș.

— Comisia orașului pentru fixarea prețurilor va ține Luni o ședință în care va discuta modalitatea scăderii prețurilor hainelor și a ghetelor.

— Patria scrie:

Unguri din secuime vor să ia parte alegeri. Dintr'un județ secuiesc au sosit știri îmbrucătoare, după cari ungurii de aici intenționează să-și pună candidații lor pentru toate mandatele de deputați și senatori. Ar fi întâiul paș de întoarcere spre realitate a cetățenilor noștri maghiari, și un indiciu de felul cum privește România Mare, ungurii autohtoni ai Ardealului, în deosebire de cei importati aici de vechea putere de stat ungară.

Colecta pentru biserica Mărășești

Colecta comunei Totvărădia cor. Suma din urmă

Total cor. 14073

TELEGRAME.

Amânarea remiterii tratatului bulgar.

Lyon. — Remiterea tratatului de pace, delegației bulgare, a fost amânată pentru 3 săptămâni.

Succesele trupelor polone.

Varșovia. — Conform hotărârei Conferinței de pace, trupele polone au trecut Berezina și în două zile au respins trupele bolșevice rusești cu 60 kilometri. Scopul ofensivei polone e să înconjure trupele bolșevice.

Prin manevra aceasta, s'ar elibera întreg frontul de est, adică întreaga Ucraina. Polonii continuă urmărirea trupelor bolșevice capturând mult material de război și numeroși prizonieri.

Situația în Ungaria

Seghedin. Din Budapesta se anunță că criza de guvern, în urma insinuărilor și sprijinului dat de unii reprezentanți ai Antantei diferitelor personaje și curente politice, încă multă vreme nu va ajunge la o rezoluție să redevă țării liniștea.

În guvern miniștrii se perindă cu săptămâna și cu ziua. Coercingerea generală e că situația, în forma ei actuală, nu poate să dureze.

Adunarea soc. Andrei Șaguna.

Sibiu. — La Lugos, a avut loc adunarea de constituire a soc. Andrei Șaguna pentru diecesă Caransebeșului.

Au asistat numeroși preoți; d. prefect brin, general Ițianu.

D. profesor dr N. Bălan a expus programul și principiile societății și a tratat despre nevoia organizării bisericești.

Evacuarea de germani a ținuturilor baltice.

Lyon. Consiliul suprem va trimite Germaniei un ultimatum, pentru evacuarea ținuturilor baltice.

O măsură a guvernului italian.

San Paolo. — Guvernul italian a autorizat emiterea pașapoartelor fără viza ministerului de externe, pentru toate țările, afară de Rusia și Ungaria.

Un nou ministru german.

Berlin. — Guvernul german pentru a executa reorganizarea armatei germane conform condițiilor tratatului de pace, a înființat un ministru al armatei naționale, al cărui șef va fi Noschke.

Noul ministru se compune din două secții: șeful secției trupelor pe uscat va fi colonelul Reinhardt.

Unirea între Letonia și Estonia.

Nauen. — Ministrul președinte leton, a plecat la Reval, unde va începe tratativele cu guvernul estonian în scopul uniunii acestor state.

Cultura franceză în Cehoslovacia.

Praga. — Un grup de 20 profesori de liceu francezi, trimiși la cererea guvernului cehoslovac de ministerul de culte francez, a sosit la Praga.

Acești profesori vor ține cursuri obligatorii de limbă franceză în liceele cehoslovace. Ei vor da consiliul guvernului cehoslovac și la revizuirea programului de învățământ.

Criza politică română.

București. — După consfătuirea ce a avut loc la ministerul de interne, cunoscutul politician bucovinean d. Iancu Flondor, a declarat unui grup de ziariști, că toți conducătorii partidelor politice din România-mare sunt de acord că România nu poate accepta chestiunea protectoratului minorităților.

Lord Allenby la Londra.

Lyon. — Lord Allenby a sosit la Londra. În Dover a fost primit oficial. În Londra lordul Allenby a fost întâmpinat de o mare mulțime, cum și de reprezentanții guvernului și de generalul Haig.

Tulburări în Silezia superioară.

Viena. — Din Berlin se anunță că situația în Silezia superioară e insuportabilă. Populația polonă, temându-se că în caz de plebiscit acest teritoriu va fi anexat la Germania a atacat cu granate jandarmeria. Comisia interalată din Breslau cere cu toate acestea ca autoritățile germane să dovedească o atitudine prietenoasă față de populația polonă.

Tratative între Germania și guvernul sovietic.

Carnovon. Sunt în curs tratative între guvernul german și guvernul sovietic rus pentru predarea agenților bolșevici Abel Roth și Radak, Rusiei, în schimbul eliberării generalilor germani, cari se găsesc și acum în Rusia.

Congresul muncii la Lyon.

Lyon 17. — Confederația generală a Muncii a deschis congresul său din Lyon. La ordinca zilei sunt: 1. transformări sociale și economice, 2. reforma învățământului, 3. legi muncitorești, 4. întrebuintarea timpului liber.

Un discurs al primului ministru lituanian.

Paris. — Din Mittau se anunță că în cursul unei recepții în onoarea diplomaților sosiți la Riga, ministrul președinte al Lituaniei a spus că politica externă a acesteia va fi lupta contra bolșevicilor și contra dominațiunii germane și că Lituania va căuta să obțină bunăvoința și ajutorul Antantei.

S'a toastat pentru unirea Estoniei cu Lituania și cu Letonia.

Ingrijorarea cercurilor politice franceze.

Paris. — În cercurile politice se comentează faptul ca diferitele tratate ce se discută și să semneze la Paris, câștigă valoare, numai întrucât armata aliaților controlează executarea condițiilor. Cercurile politice franceze își pun acum întrebarea dacă tratatele referitoare la Orient vor putea fi impuse popoarelor de acolo, deoarece în caz contrar — spun politicienii francezi — întreaga activitatea conferinței de pace a fost zadarnică.

Estradarea exkaiserului.

Lyon. Consiliul suprem de război, va cere Olandei, extradarea exkaiserului, care urmează să fie judecat în Anglia.

Se afirmă că Olanda va primi cererea de estradare.

Aziluri pentru orfani în Macedonia.

Atena. — Se anunță fondarea în centrele principale din Macedonia orientală de aziluri pentru orfani fără deosebire de naționalitate și religie.

Propunerile de pace ale guvernului sovietic.

Nauen. — Afară de guvernul leton au primit propuneri de pace din partea guvernului sovietic și guvernele finlandez și lituanian.

Cicerin declară, că guvernul sovietic nu are intenția de a ataca provinciile limitrofe. În același timp anunță că tratativele cu guvernul leton au și început.

Chestia cărbunilor din Silezia.

Nauen. — În Mährisch Ostrau s'a hotărât să se formeze o subcomisie compusă din câte un delegat german, polon și ceh sub președinția unui reprezentant al antantei, care să prezinte concluzii asupra distribuției cărbunilor din Silezia de sud.

Delegatul german s'a opus acestei soluțiuni motivând că cărbunii sunt exclusiv proprietate a Germaniei atâta timp cât Germania are suveranitatea în Silezia.

Cenzurat: Dr. S. Micles.

Biroul de repatriare în Arad.

Nr. 4—1919.

ORDONANȚĂ.

1. Toți străinii cari să află pe teritoriul orașului Arad conform ordonanței Consiliului Dirigent Nr. 8272/919 sânt datori a se prezenta la biroul de repatriare (Sedrea Orfanală Arad) pentru a fi înregistrați și a primi un bilet de liberă petrecere. Iar străinii cari să află pe teritoriul județului Arad și Cenad, sânt datori a se prezenta la primăria comunei.

2. În teritoriul administrat de Cons. Dir. afară de Români apoi cetățeni de drept ai vechiului Regat, Bucovina și Basarabia, se consideră de străini:

a) toți indivizii, cari nu au avut câștigat prin naștere ori forme legate drept de apartinență (competință) înainte de 1 August 1914 pentru o localitate a teritoriului administrat de Cons. Dir;

b) acei foști funcționari de orice categorie ai fostului stat ungar, cari nu prin naștere au dreptul de apartinență (competință) în teritoriul administrat de Consiliul Dirigent și la preluarea administrației românești au denegat jurământul de fidelitate. — Iar ce privește orașul Arad sânt străini:

c) toți acei indivizi, cari s'au așezat pe teritoriul orașului Arad după 1 August 1914, fără considerație că au dreptul de apartinență (competință) pe un alt local administrat de Consiliul Dirigent, și în fine:

d) toți indivizii cari s'au așezat pe teritoriul orașului înainte de 1 August 1914, dar nu și-au câștigat încă dreptul de apartinență (competință).

3. Acești străini sânt datori a se prezenta cum urmează:

a) acei cari s'au așezat pe teritoriul orașului Arad în anul 1919 și 1918 trebuie să se prezinte la 22 și 23 Septemvrie 1919.

b) acei cari s'au așezat pe teritoriul numit în punctul a) în anul 1917 și 1916 au să se prezinte la 24 și 25 Sept. 1919. — Iar

c) străinii cari s'au așezat pe teritoriul numit în punctul a) în anul 1915 și 1914 au să se prezinte la 26 și 27 Sept. 1919.

d) și în fine acei cari s'au așezat pe teritoriul orașului Arad înainte de 1 August 1914, dar nu are drept de apartinență, au să se prezinte la 29 și 30 Sept. 1919.

4. Indatorirea prezentării și a primirii biletului de liberă petrecere o au:

a) Bărbații capi de familie, atât pentru dânsii cât, și pentru soție și copii minori.

b) Femeile văduve sau divorțate, atât pentru dânsese cât și pentru copii lor minori.

c) Bărbații și fetele majore cari nu sânt capi de familie.

d) Copiii minori de ori ce sex dacă nu stau cu părinții, sau își câștigă singuri existența.

5. Sânt scutiți de prezentare și de a avea bilete de liberă petrecere.

a) Membrii corpului diplomat și consular.

b) Delegații statelor aliate și străine, când delegațiile lor sânt vizate de autoritățile în drept.

c) Atașați militari.

6. Biletele de liberă petrecere îndreptățesc din punct de vedere a siguranței pe străini de a petrece timpul indicat acolo în localitatea de domiciliu și a cere pe baza acestui bilet și dreptul de liberă circulație, dar nu-l îndreptățesc la schimbarea de domiciliu fără de prealabilă învoire a autorităților în drept a localității unde voesc a să domicilia în viitor.

Schimbarea domiciliului se presupune dacă străinul petrece la un loc mai mult de 15 zile fără un scop bine indicat.

7. La schimbarea de domiciliu străinii sânt dator

a-se prezenta autorității cari l-a eliberat biletul de libera petrecere pentru vidimare de plecare și autorității în drept a localității, unde se domiciliază pentru vidimare de sosire.

8. Nimenea nu poate primi în găzduire pe un străin care nu posedă un bilet de liberă petrecere și va fi dator să-l denunțe biroului de repatriere.

9. Străinii cari nu se vor prezenta în termenul prescripționat și acei proprietari, chiriași ori hotelieri cari dau locuință străinilor, cari nu au răspuns prezentei ordonanțe vor comite contravenție și se vor pedepsi cu amendă până la 2000 lei și până la 1 luna închisoare.

10. Străinii, cari la interogator vor produce documente false ori vor fasona neadevăr precum și aceia cari vor ajuta la acestea a se vor pedepsi cu o amendă până la 3000 lei și până la 6 luni închisoare, iar străinul va fi expulzat.

11. Contravenții la art. 7 se va pedepsi cu o amendă până la 200 lei.

Arad, la 20 Sept. 1919.

Dr. Iulian Borneaş.

şeful biroului de repatriere.

AVIZ.

La liceul cu cinci clase „Simion Bărnuțiu” în Şimieul Silvaniei, lecțiile vor începe în 1 Octombrie. Examenele de corigență, de primire și de diferență se vor da în 26, 27 și 28 Septembrie.

Pe lângă liceu se va deschide și un internat, deocamdată pentru 50 de băieți.

Direcțiunea

Di. 472-1. Liceului „Simion Bărnuțiu.”

Aviz școlar.

La școala civilă de stat din Cehul-Silvaniei înscrierile s-au început. În legătură cu școala civilă s'a deschide și cursul prim de comerciale superioare. Internatul legat de institut s'a redeschide asigurând elevilor săi în prețul cel mai uman traiul și buna educațiune.

Pentru localizarea învățământului, strag atențiunea celor interesați să ceară informațiunile necesare dela direcțiunea școlii susnumită contribuind la asigurarea numărului sancient de elevi români, ca astfel să ne dovedim demni de averile ajunse sub stăpânirea noastră.

Pe. 470-1. Direcțiunea.

De vânzare

Un evanțaliu antic, lucrat din os de broască țestoasă de mare.

Adresa la Administrația ziarului „Românul.” Fe. 469-1.

Familie bună română primește 2 fetițe de școală în vipt.

Informați adresa la administrația „Românul.” Sa. 476-1.

Țigla de vânzare.

Trimit țigla mare și mică de Bohp și Lugoj cl. I. cu vagonul la orice gară cu preț ieftin.

TEODOR VULPE

depozit de țigla, lemne de edificat și scânduri. ORAȘTIE. Vu 418-12

LA DOMENIUL

ARCHIDUCELUI IOSIF

în „BANCUT”

(JUDEȚIUL ARADULUI) SE AFLA

Samantă nobilisată

DE: GRAU, ORZ DE PRIMAVARA, OVAS ȘI CUCURUZ (PORUMB) PRECUM ȘI ALTFEL DE SAMANȚA. A 422-3

Nr. 1029

1919

CONCURS

La școala primară comunala din Zsigmondhaza se scrie concurs pentru îndeplinirea postului de învățator.

Emolumentele acestui post sunt: dela comuna Zsigmondhaza 1200 cor. salar anual și locuință în natură, pentru lemnele învățatorului pașal 148 cor. întregirea de salar conform anilor de serviciu; adăusul de scumpete, de război, familiar și pentru vestminte se asigură din visteria statului român.

Petenții au să se înainteze petitele adjuștate: 1) diploma de învățator, 2) Extras de botez, 3) certificat de apartinență și atestate de serviciu, prestat până acum, până inclusive 24 septembrie 1919 adresate Eforiei școlare Zsigmondhaza.

Zsigmondhaza la 15 Septembrie 1919.

AUREL ARCOȘI

secretar comunal

E. 458-3.

presidentul eforiei școlare.

No. 12036-1919.

PUBLICAȚIUNE.

Conform ordonanței No. 123-19.9. al Cons. Dirig. din Sibiu ordonez următoarele: Au să se prezenta la secția militară al orașului (edificiul primariei), sala mare al oficiului de matriculă)

SPRE CONSCRIERE:

1. Bărbații contingentelor 1872-1899. cari sunt în Arad.

2. Neamurile acelor bărbați, cari se țin de contingentele 1872-1899 și au intrat sub arme din Arad la timpul mobilizării, dar au dispărut, ajuns în prinoare sau au murit în decursul războiului.

3. Neamurile acelor bărbați cari se țin de contingentele 1872-1899 sunt locuitori din Arad, dar au cslătorit pe scurtă vreme din oraș și se reîntorc iarăși.

Cei cari se prezintă au a aduce cu sine atestatul de naștere, carnetul militar (alt document militar) și atestat de ocupațiune.

Prezentările să încep la ora 8 duminică în ziua de 25 Sept. a. c. în ordinul următor:

21	1895-1896
27	1891-1898
29	1897-1894
30	1893-1890
	1879-1876
	1875-1872

Prezentările se efectuează în tedeana dela ora 8-12 a. m.

Fac atenți pe toți bărbații și neamurile lor, cari nu satisfac în zilele arătate ordinul acesta de prezentare, că vor fi pedepsiți după legile provăzute în legea de apărare.

Arad, în 16 Sept. 1919.

Dr. Ioan Robu m. p.

Pi 473

primar.

AVIZ.

Corpul VII Armata are nevoie de

180 vagoane pae așternut pentru oameni
458
758
fân sau trifoi.

Condițiunile de furniduri se pot citi în Gazeta oficială Nr. 55.

Caet de sarcini a se afla pentru în vedere la Comenduirea Pieței Arad.

Nr. Co 462-3.

Librărie și păpetarie cu existența de 32 ani și binecunoscută caută ca

tovarăș în companie libra-

care cunoaște bine literatura română și dispune de capital corăspunzător. Ofertele sunt a se trimite la administrația acestui ziar.

Nr. In. 456-3.

În cancelaria secretarială cercuală din Taut, jud. Arad, ailă aplicare momentană ținăr ori comișoară care posedă perfect limba română, în scris-cetiv. Plata după tocmeală. Cei cu diplomă secretarială pot fi aleși la postul de vicesecretar care e vacant. Secretarul la convenire, dă costul gratis. Donatori au să se prezente în persoană.

Secretarul cercual Taut

Se. 464-2.

jud. Arad.

Publicațiune de licitație.

În ziua de 22 Octombrie a. c. ora 10 a. m. se va ținea o licitație publică cu oferte pentru asigurarea menajului pe seama bolnavilor, infermilor și a altor persoane cu drept la menaj, dela spitalul hergheliei de stat în Mezöhegyes, — conform ordinelor medicului a la carte, pe durată unui an, începând cu 1 Ianuarie 1920.

Asupra condițiunilor se pot avea informații la comanda hergheliei, tot acolo se pot avea și blanchetele pentru oferte.

Mezöhegyes, la 4 Septembrie 1919.

Comanda hergheliei de stat în Mezöhegyes.

Văzut: I. IARCA

Co 451-3

Delegatul Consil. Dirigent.

În cursul lunei Septembrie se deschide prăvălia de ghetete și articole de modă pentru bărbați:

a Fraților Apponyi

pe bulevardul Archiducelui Josif Nr. 7.

Prețuri ieftine, serviciu culant și mărfuri de calitate bună.

No. E 455-5.

Preparatele **SERAIL** sunt cele mai bune. Redau în cosmetic curând și păstrează catifelă surie a feței, grunzazilor, mânilor precum și cotoarea albă. **UNSOAREA SERAIL** pentru noapte — 8 și 4 cor. **CREMA SERAIL** pentru ziua — 10 cor. **PUDRA SERAIL** (albă, roză, cremă, în coajă) — 8 cor. **SERAIL PENTRU FINETA PIELEI** — 5 cor. **APA DE TATA SERAIL** — 10 cor.

Preparatele de sus le prepară conducătorul farmaciei **RÓZSNYAY**.

IULIU ASMANY, farmacist

A R A D, colțul pieței Libertății și colțul străzii Eötvös. Ro 204-40

FRĂȚII BURZA

COMERSANT DE FER

Magazin de mașini agricole și articole de specialitate

ARAD, Piața Borosbényi nr. 1. Telefon 64.

Mare depozit de rîșnițe de porumb și ovăș mînat cu mîna sau putere motorică, mașini (Triers) de ales negreata, vînturătoare, pluguri de săpat și arat, grebe, locomobile de benzină, 12 puteri de cai, mașini de treerat (îmblătite) cu îmblătitoare aparte, o garnitură de plug de arat cu două locomotive de aburi și cumpănă de tăietoare, oleiu de mașini și de cilindri. — Metal alb (compozițios).

Bu 235-25

Hârtie

de împachetat SUPERIOR albă de vânzare în mic și mare la firma: „HERMES”, întreprindere de comisiuni. ARAD, str. Luther nr. 1.